

Rozhovor s Mgr. Marií Špačkovou 27. 7. 2020 - Zámělič

1. Z jakého důvodu se maminka přestěhovala do Zámělič?

V Zámělicích žila maminkina sestra, které se postupně v letech 1943 až 1956 narodilo pět dětí. Babička tetě pomohala s jejich výchovou a zároveň se starala i o mne. V době, kdy jsme se do vsi přistěhovali, už zde zadní Němci nežili. Přistěhovali jsme se v roce 1946 na podzim.

2. Znáte historii Vaseho domu? Co zde původně bylo, než jste se sem nastěhovali?

Náš dům byla přízemní chalupa, patřila k němu jen malá zahrádka a zadní pole ani louky. Dům byl zřejmě postaven v roce 1923, to bylo napsáno na trámů na půdě. A bylo tam i jméno Riess, Riessův zlo v Zámělicích víc a byli i v okolních vsích. Jámeno se objevuje už v berní rule z roku 1654, kdy je poprvé zaznamenán i německý název vsi Klein Semlowitz. Když jsme na počátku osmdesátých let minulého století dům přestavovali, objevil se za jedním trámem balíček fotografie. Několik z nich představovalo původní majitele – ženu, muž, tři děti – to poslední bylo ještě nemluvně. Na jedné z dalších bylo ono miminko vyfoceno v rakvice, zřejmě zde zemřelo. Další fotky v balíčku pak obsahovaly obrázky z fronty a byla zde i umírněný oznamení s fotkami mužů v uniformě SS. Jména prozrazovala, že pochází z některých dalších rodin ze vsi. Na začátku 21. století se u nás zastavily dvě ženy. Byly to příbuzné původní rodiny, z které už nikdo nebyl. Některé z fotek jsme jim předali.

3. Jak vzpomínáte na dětství v Zámělicích?

Měli jsme dobrou partu – tak 12 až 15 dětí různého věku. A hrávali jsme si, my holky i kluci, často na paloučku před křázkovkou silnicí na Srby a Medlov, tenkrát jsme říkali „před Vapěčkovic“. Byly to hry na barvy, pak na sóchy, na přetahování. Ke každé patřila i nějaká ta říkanka. Jeden rok jsme si ale hráli i na balon. To, když nedaleko tehdejší drůbežárny – dnes je tam pole „za Rubásojc“ spadl balon plný pro-

středních letků, které se rozletly po polích a my je museli sbírat. Ve vsi to způsobilo řádný poplach. Vyhledávali jsme další místa ke hram – třeba úvoz na začátku vsi nebo železniční most u lesa – tady jsme si hráli na království. A i jsme chodili do lesů v okolí. Borůvky se sbíraly na prodej, vykupovala je místní Jednota, šlo za 3,50 Kčs. V zimě jsme sarkovali na Štefalku a bruslili na malém, dnes již zavezeném rybníčku u zvoničky. A na rybník Šrbak – v létě se koupat, v zimě bruslit. Když jela pětka – vláčet motoráček před patou odpoledne, věděli jsme, že musíme domů. O prázdninách jsem si hrávali skoro do tmy. Oblíbená byla hra „na krvavé koleno“. Pomáhal jsem i v JZD, třeba sbírat mandelinku bramborovou, které se tehdy říkalo americký brok. Nebo sklízet makovice, či někdy i stavět panáky nebo na mlátě přehazovat sklizenou pšenici. Ve vsi byla také několik let mateřská škola, navštěvovala jsem ji jen v roce 1951 až 52.

4. Jak vypadala původní ves Zámělič?

Tehdy bylo v dobrém stavu všech 14 původních statků i několik chalup. Zámělič je vlastně ves za městínek. Pamatuji také nezmělorovný potok, který se do široka rozléval a byl plný písku. Po vzniku JZD však někteří majitelé statky opouštěli a ty začaly chátrat. Vše se ještě zrychlilo, když v roce 1960 byl zrušen MNV – ves se stala částí Poběžovic a JZD se stalo součástí JZD Poběžovic. V době rozkvětu vsi byl v jednom statku na návsi vybudován kulturní dům, kde se konaly balety a i promítaly filmy. Dokonce sem zajišťovali i profesionální herecké soubory – pamatuji si hru Maryša, kterou řídil herec zprašského divadla. Kulturní byl zbourán po roce 1990. Dalším centrem vsi pak byla tzv. zvonička, kde sídlil MNV a později i knihovna a společenská místnost. Jeden pak další generace dětí narozená v 60. letech 20. stol. hrávala dokonce pod vedením tehdejší knihovnice divadlo. Po roce

1990 byla i zvonička prodána do soukromých rukou.

V obci proběhlo několik etap „bouřnicí akcí“, a tak zmizelo mnoho domů a nejspíše i dva ze statků. Z mnohých ostatních zůstala jen torza. Zbourána byla i kaplička, která stávala na místě dnešního dětského hřiště.

5. Byl v Zámělicích obchod?

První prodejna smíšeného zboží byla v přízemí domu čp.38. Jednota, (dnešní COOP) pak zřídila novou prodejnu v domku před mostem, což je bývalý výměnek patřící ke statku čp. 17. Prodejna byla zrušena v roce 1993. Pak se o prodej piva a chleba starali Kloudovi. Do vsi dojížděla i pojiždná prodejna. Ve vsi stávala v zátočce těsně u silnice hospoda. Dnes je zde jen kruhový trávník se stromem uprostřed.

6. Jak vzpomínáte na Poběžovice, kam jste chodila na základní školu?

Vím, kde byla cukrárna, s maminkou jsme šly občas do kina, s babičkou na pouť. Matře si pamatuji, že jsem tam byla jednou – na Božím těle a že jsem sypala listky pivovaru do kosičky. Do školy jsem sem chodila od září 1952. Nejprve do té kousek od nádraží (Česká škola – postavena v roce 1924). V první třídě jsme měli pana řidícího Vopaleckého – ten nas mlátě pravítkem na dlaň. Ale pak nás učila paní učitelka Vogeltanžová a od čtvrté třídy ruštinu paní učitelka Anděla Klíčková (později Hašková). Obě jsem měla moc ráda. Ve třídě nás bylo skoro čtyřicet. Seděli jsme ještě ve starých dřevěných lavicích s podlázkou. A na símě desce byl otvor pro inkoust a drážka na pero. Od šeste třídy jsem pak přešla do dnešní ZŠ. Do školy jsme chodili pěšky. A hned u školy byla v bývalém klášteře boremek kasárna a my se často bavili s vojáčky. I tady jsem měla velmi dobré učitele – p. Silnu – naučil mne tak trochu rozumět výtvarnému umění, pana Pelikána, pana Schreinerera. Velký zážitek byl, když ten nás vzal na nádraží a nechal prolézt parní lokomotivu. A od paní

učitelky Pudvítrové si pamatuji spád každou bylinku. Byly jsme dvě třídy – A a B. Ja chodila do bečka. Ale i tady jsme se trochu dělili – svoji partu měli Poběžovičáci a druhou ti ze vsi. Později ředitel Hlavsa si zase potpěl na pořádek. Naproti škole bylo zahradičství, kterému vlád pan Bursík. Tam jsme chodili na tzv. pozemky a učili se zacházet se zeleninou.

7. Jako dítě – trávila jste svůj volný čas v Poběžovicích?

Moc ne. Většinou hned po škole jsem spěchala domů. Od 1. do 5. třídy i na oběd. Dvakrát týdně jsme měli odpoledku, ale i to se dalo stihnout. Na druhém stupni jsem chodila do Pionýra. Pamatuji si na vedoucí Janu Urbanovou, učila nás hrát loutkové divadlo.

8. Jak vzpomínáte na zámek v Poběžovicích?

Když jsem chodila do základní školy, to jsem o zámku moc nevěděla. Byl tehdy baštou pohraničnická. A o jeho historii se nemluvalo. O Micuku nevěděla skoro nikdo. Teď na hrad (zámek) vzpomínám s lítostí. Vím, co se tam už udělo práce a teď je jako zakletý. Vzpomínám na oběti, kdy po roce 1989 byl na nádvoří první koncert. Tehdy byla v MKIS paní Věra Taborská. Pak se v prostorech zámku konaly různé výstavy – i děti ze školy tady měly svoje kresby. Když Japonci díky paní Muraki vybrali peníze na instalaci a restaurování nových fresek. Když se tolik snažila i Jana Podskalská. Bohužel vše skončilo pro mne dost neznámým způsobem. Asi za tím byly i chachry spojené s financemi a politikou. Co považuji úspěch, je revitalizace zámeckého parku. Členy tehdejšího poběžovičského zastupitelstva to stalo velké usilí – hlavně obstarat peníze a všechna povolení. Se zámekem se to nespojovalo. I v současné době ho považuji za poběžovičský poklad. A to nejen jeho historií, ale i jako unikátní spojení baroka a gotiky.

Bc. Jitka Maláirová

UČITELÉ SE VZDĚLÁVÁJÍ I V DOBĚ NOUZOVÉHO STAVU

Projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání II (MAP II) podporuje vzdělávání pedagogů i v době, kdy se nelze setkávat osobně. V listopadu a v prosinci uspořádal pro učitele mateřských a základních škol semináře „Spolupráce asistentů pedagoga a pedagoga ve vzdělávacím procesu“ a „Vánoční čtení na 1. stupni ZŠ“. Oba měly velký úspěch. Projektový tým ale věří v lepší zítřky a na leden a únor již plánuje vzdělávací aktivity opět prezentací. Osobní přítomnost lektora je zkrátka nenahraditelná. Teší se tak můžete například na seminář, který seznámí účastníky s principy tvorby komiksu, či na workshop s tematikou živeho vyprávění. Čeká nás také setkání rodičů, kteří si budou vyměňovat zkušenosti s inkluzivním vzděláváním, či setkání ke kvalitě vzdělávání, určené pro laickou veřejnost, zastupitele obcí, ale také podniky. O přesných termínech budete včas informováni na webu www.map.masceskyves.cz, či na FB

www.facebook.com/mapdoh. Akce jsou přístupné komukoliv se zájmem o dané téma a jsou naprosto zdarma. Souběžně se vzdělávacím pedagogů vznikají i strategické dokumenty. Na konci roku to byl především Strategický rámec MAP II s platností od 1. 1. 2021. Jeho cílem je ve spolupráci se všemi školami v území popsat velké investice i drobné aktivity, kterými se plánují v nejbližší době zabývat. Dokument je ke stažení na webových stránkách. Do jeho tvorby se můžete zapojit i vy. S další aktualizací Strategického rámce (k 1. 7. 2021) lze totiž upravit i nastavené priority a cíle vedoucí ke z kvalitnější vzdělávání v území. Jákýkoli nápad, či připomínka je vítána. Sdílet ji můžete emailem na adresu: map.masceskyves@gmail.cz, či osobně v kanceláři MAS Český les, z. s., v Domažlicích, na adrese Chodské náměstí 75. Za spolupráci děkuje realizační tým MAP II.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání II ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Hořavský Týn (reg. č. CZ 02 3 6810 00 017_04710008509)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
VÝCHOVY A TĚLHOVĚ

Mikuláš s čerty navštívil COOP

Po odemčení pekelné brány čekalo v pátek 4. 12. 2020 na návštěvníky obchodu COOP v Poběžovicích nemalé překvapení. Ten den se totiž pekelné a nebeské bytosti přesunuly do COOPu. Po příchodu do obchodu čekali na děti 3 čerti a Mikuláš s andělem. Každý dětský návštěvník, který řekl básničku, či zapíval písničku obdržel od Mikuláše s andělem malý dárek v podobě

Plán svozu komunálního odpadu

ROK 2021

Poběžovice;
leden: 6.1., 20.1.,
únor: 3.2., 17.2.

Ostatní obce;
leden: 5.1., 19.1.,
únor: 2.2., 16.2.

tašky plné sladkostí. Tímto našemu obchodu COOP velmi děkujeme za rozdávaní radosti a rozzáření dětských usměvů. *Alena Prajzantová*

UPOZORNĚNÍ MĚU Poběžovice

Místní poplatek:
za pronájem pozemků
je splatný do

31. 1. 2021.

Poplatky je možno hradit v hotovosti v pokladně MĚU Poběžovice, nám. Miru 47 nebo bezhotovostním převodem na účet města č. 0762088379/0800 vedený u České spořitelny.

Jako variabilní symbol uveďte číslo popisné své nemovitosti, do sdělení pro příjemce účel platby a za koho je provedena; např.: Jan Novák, Marie Nováková - poplatek za odpady.

!!!

Z technických důvodů přijímáme hotovostní platby za rok 2021 do pokladny nejdříve od

7. ledna 2021!

„za Kubasojc“ spadl balon plynu pro-

dejší knihovnice divadlo. Po roce

prolezt parní lokomotivu. A od pani

UČITELÉ SE VZDĚLÁVÁJÍ I V DOBĚ NOUZOVÉHO STAVU

Projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání II (MAP II) podporuje vzdělávání pedagogů i v době, kdy se nelze setkávat osobně.

V listopadu a v prosinci uspořádal pro učitele mateřských a základních škol webinar „Spolupráce asistenta pedagoga a pedagoga ve vzdělávacím procesu“ a „Vánoční čtení na 1. stupni ZŠ“. Oba měly velký úspěch. Projektový tým ale věří v lepší zítřky a na leden a únor již plánuje vzdělávací aktivity opět prezenční.

Osobní přítomnost lektora je zkrátka nenahraditelná. Těšit se tak můžete například na seminář, který seznámí účastníky s principy tvorby komiksu, či na workshop s tematikou živého vyprávění. Čeká nás také setkání rodičů, kteří si budou vyměňovat zkušenosti s inkluzivním vzděláváním, či setkání ke kvalitě vzdělávání, určené pro laickou veřejnost, zastupitele obcí, ale také podniky. O přesných termínech budete včas informováni na webu www.map.masceskyles.cz, či na FB

www.facebook.com/mapdohd. Akce jsou přístupné komukoliv, se zájmem o dané téma a jsou nabízeny zdarma. Souběžně se vzdělávacím pedagogů vznikají i strategické dokumenty. Na konci roku to byl především Strategický rámec MAP II s platností od 1. 1. 2021. Jeho cílem je ve spolupráci se všemi školami v území popsat velké investice i drobné aktivity, kterými se plánují v nejbližší době zabývat. Dokument je ke stažení na webových stránkách. Do jeho tvorby se můžete zapojit i vy. S další aktualizací Strategického rámce (k 1. 7. 2021) lze totiž upravit i nastavené priority a cíle vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání v území. Jakýkoli nápad, či připomínka je vítána. Sdílet ji můžete emailem na adresu: map.masceskyles@email.cz, či osobně v kanceláři MAS Český les, z. s., v Domažlicích, na adrese Chodské náměstí 75. Za spolupráci děkuje realizační tým MAP II.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání II ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008509)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

stránka 3

Mikuláš s čerty navštívil COOP

Po odemčení pekelné brány čekalo v pátek 4. 12. 2020 na návštěvníky obchodu COOP v Poběžovicích nemalé překvapení. Ten den se totiž pekelné a nebeské bytosti přesunuly do COOPu. Po příchodu do obchodu čekali na děti 3 čerty a Mikuláš s andělem. Každý dětský návštěvník, který řekl básničku, či zazpíval písničku obdržel od Mikuláše s andělem malý dárek v podobě

tašky plné sladkostí. Tímto našemu obchodu COOP velmi děkujeme za rozdávání radosti a rozzáření dětských usměvů. *Alena Prajzantová*

Plán svozu komunálního odpadu

ROK 2021

Poběžovice:

leden: 6.1., 20.1.,

únor: 3.2., 17.2.

Ostatní obce:

leden: 5.1., 19.1.,

únor: 2.2., 16.2.

UPOZORNĚNÍ

MěÚ Poběžovice

**Místní poplatek:
za pronájem pozemků
je splatný do
31. 1. 2021.**

**Poplatky je možno hradit v
hotovosti v pokladně MěÚ
Poběžovice, nám. Míru 47
nebo bezhotovostním převodem
na účet města č.
0762088379/0800**

vedený u České spořitelny.
Jako variabilní symbol uveďte číslo popisné své nemovitosti, do sdělení pro příjemce účel platby a za koho je provedena: např.:
**Jan Novák, Marie Nováková -
poplatek za odpady.**

!!!

**Z technických důvodů
přijímáme hotovostní platby
za rok 2021 do pokladny
nejdříve od
7. ledna 2021 !**